

**UCHWAŁA NR XIV/111/12
RADY GMINY SOMONINO**

z dnia 28 marca 2012 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Ramleje

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku, Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) w związku z § 10 ust. 2 pkt 2 lit. b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowy i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2008 Nr 38, poz. 220 z późniejszymi zmianami) –

Rada Gminy Somonino uchwala, co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Ramleje na lata 2012-2019 przyjęty przez zebranie wiejskie uchwałą z dnia 5 marca 2012 r., stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi.

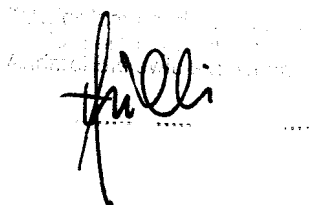
§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

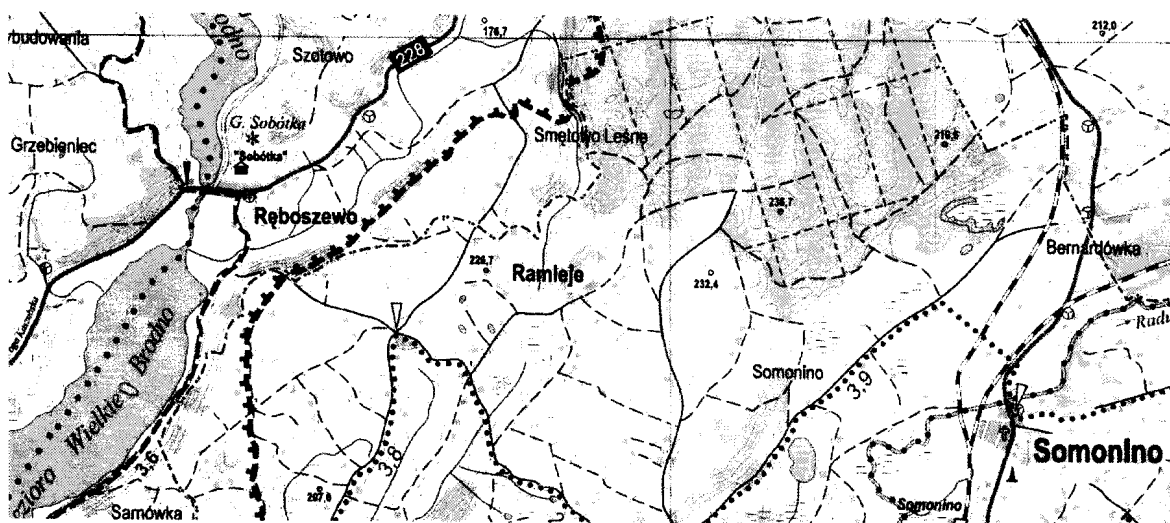
Andrzej Regliński

PRZEWODNICZĄCY RADY
Andrzej Regliński

Plan Odnowy Miejscowości **Ramleje**

na lata 2012 - 2019

Ramleje, 2012 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Andrzej Kęgliński

Opracowanie przygotowane na zlecenie:

Urzędu Gminy Somonino
ul. Ceynowy 21
83-314 Somonino

przez:

Doradztwo Strategiczno – Inwestycyjne „PROGRESS” Jarosław Zielonka
ul. Mściwoja II 36a/7
83-300 Kartuzy

Spis treści

I. WSTĘP.....	4
II. CHARAKTERYSTYKA GMINY SOMONINO.....	5
II.1. POŁOŻENIE.....	5
II.2. SFERA SPOŁECZNA.....	10
II.3. SFERA GOSPODARCZA.....	13
III. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI RAMLEJE.....	16
III.1 POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI I PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA.....	16
III.2. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ.....	17
III.3 HISTORIA.....	19
III.4 PRZESTRZENNA STRUKTURA MIEJSCOWOŚCI.....	19
IV. INWENTARYZACJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI RAMLEJE.....	20
IV.1. ZASOBY PRZYRODNICZE.....	20
IV.2 DZIEDZICTWO KULTUROWE.....	21
IV.3 OBIEKTY I TERENY.....	22
IV.4. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW.....	22
IV.4 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	23
IV.5 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	23
IV.5.1. Zaopatrzenie w wodę.....	23
IV.5.2. Odprowadzanie+ i oczyszczanie ścieków.....	23
IV.5.3. Zaopatrzenie w ciepło.....	24
IV.5.4. Zaopatrzenie w gaz.....	24
IV.5.5. Układ komunikacyjny.....	24
IV.6 GOSPODARKA I ROLNICTWO (ZAKŁADY PRACY, GOSPODARSTWA ROLNE, WARSZTATY RZEMIEŚLNICZE).....	25
VI. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W OKRESIE CO NAJMNIEJ 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI, W KOLEJNOŚCI WYNIKAJĄCEJ Z PRZYJĘTYCH PRIORYTETÓW ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI Z PODANIEM SZACUNKOWYCH KOSZTÓW ICH REALIZACJI.....	28
SPIS RYSUNKÓW.....	32
SPIS TABEL.....	33

I. WSTĘP.

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej stworzyło dla naszego kraju szereg dodatkowych możliwości rozwoju zarówno w wymiarze społecznym jak i gospodarczym mających charakter tak bezpośrednich korzyści finansowych jak i pośrednich możliwości korzystania z zalet wspólnego rynku. Jednocześnie proces integracji i sama możliwość skorzystania z jej dobrodziejstw wymusiła spełnienie pewnych standardów i norm formalnych co przejawia się także w procesie realizacji projektów współfinansowanych ze środków funduszy pomocowych UE.

Niniejszy dokument - Plan Odnowy Miejscowości Ramleje - został opracowany dla gminy Somonino. Plan Odnowy Miejscowości powstał jako strategia rozwoju sołectwa Ramleje wyznaczająca kierunki i cele jego rozwoju na lata 2012 - 2019. Jednocześnie Plan ma charakter i jest dostosowany do wymagań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013, Osi 3 – Działania „Odnowa i rozwój wsi” którego celem jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. W ramach tego działania wspierane będą projekty o charakterze lokalnym których zasadność realizacji wynika z dokonanej diagnozy stanu obecnego i przyjętych perspektyw rozwoju danej miejscowości.

Powstanie przedmiotowego dokumentu miało charakter uspołeczniony i odbywało się przy aktywnym udziale społeczności lokalnej – mieszkańców miejscowości Ramleje. W pracach nad Planem – w ich koordynacji i konsultacjach – brali udział także eksperci zewnętrzni mający wiedzę i doświadczenie w planowaniu strategicznym. Prace nad strategią były konsultowane w trakcie 2 spotkań wiejskich z mieszkańcami Ramlei oraz z władzami gminy Somonino i pracownikami Urzędu Gminy merytorycznie odpowiedzialnymi za planowanie strategiczne i realizację projektów z funduszy UE na terenie gminy. Sporządzona na tej podstawie diagnoza stanu obecnego, analiza SWOT oraz lista najważniejszych dla miejscowości inwestycji do realizacji na najbliższe lata powstała w oparciu o analizę ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Ramlei oraz dyskusji jakie miały miejsce w trakcie spotkań społeczności wiejskiej. Tym samym dołożono wszelkich starań aby zapisy dokumentu odzwierciedlały interesy zarówno mieszkańców Ramlei jak i władz gminy a jednocześnie były zgodne z zasadami prawa i założeniami idei zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

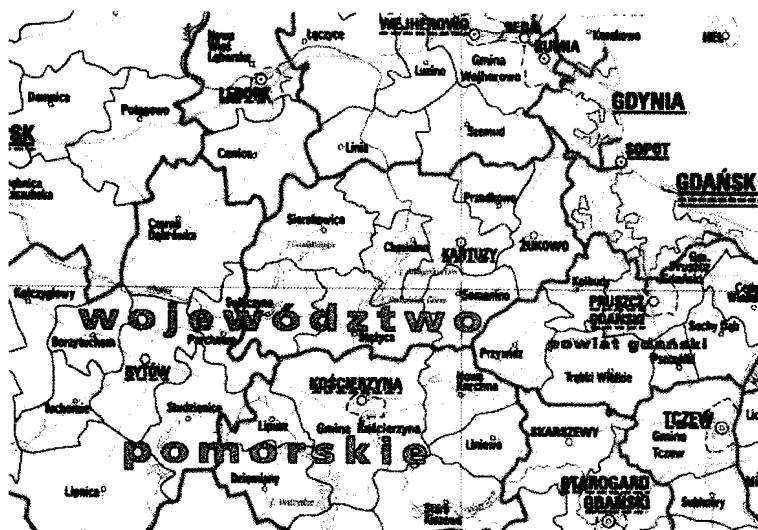
Gmina Somonino położona jest w środkowej części województwa pomorskiego, w powiecie kartuskim, na terenie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego, u stóp wzniesień zwanych Wzgórzami Szymbarskimi. Gmina Somonino graniczy:

- od północy z gminą miejsko – wiejską Kartuzy,
- od północnego-wschodu z gminą miejsko – wiejską Żukowo,
- od zachodu z gminą wiejską Stężyca,
- od wschodu z gminą Przywidz,
- od południa z gminami: Nowa Karczma i Kościerzyna.

Gmina Somonino jest 6 - tą co do wielkości gminą powiatu kartuskiego i zajmuje łączną powierzchnię 11 227 ha. Gmina liczy ogółem 16 sołectw: Borcz, Egiertowo, Goręczyno, Hopowo, Kamela, Kaplica, Ostrzyce, Piotrowo, Połączyno, Ramleje, Rąty, Rybaki, Sławki, Somonino, Starkowa Huta, Wyczechowo oraz 20 miejscowości. Siedzibą władz gminy jest wieś Somonino położona nad rzeką Radunią.

Z większych miast znajdujących się w pobliżu Somonina wymienić należy:

- Aglomerację Trójmiejską – w odległości 50 km,
- Kościerzyna – w odległości 20 km,
- Kartuszy – w odległości 6 km,
- Żukowo – w odległości 20 km.

Rys 1. Położenie administracyjne gminy Somonino w województwie.
Źródło: Drogowy Atlas Polski, Forum, Warszawa, 2006 r.

Pod względem fizyczno – geograficznym gmina Somonino położona jest:

- w mezoregionie fizycznogeograficznym Pojezierze Kaszubskie, w kilku mikroregionach,

- w systemie zlewni Martwej Wisły – w tym w zlewni Motławy – w tym w zlewni Raduni,
- w systemie zlewni Wisły – w tym w zlewni Wierzycy (południowa część gminy), w tym również w zlewni Wietcisy,
- częściowo w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 111 „Subniecka Gdańska” – wiek utworów wodonośnych to kreda, a średnia głębokość ujęć to 150 m,
- w sąsiedztwie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 116 „Gołębiewo” (międzymorenowy) według dokumentacji hydrogeologicznej z 1997 r.; granica GZWP nr 116 przebiega na południe od granicy gminy w sąsiedztwie wsi Połęczyno,
- w strefach źródliskowych Wierzycy i Wietcisy oraz cieków będących dopływami Raduni,
- w obszarze węzłowym Pojezierza Kaszubskiego (z kilkoma biocentrami) w sieci ekologicznej ECONET-Polska; w hierarchii sieci ekologicznej jest to obszar o randze najwyższej,
- częściowo w – Kaszubskim Parku Krajobrazowym i jego otulinie, Kartuskim Obszarze Chronionego Krajobrazu i Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni, gdzie obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 11/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. zmieniające Rozporządzenie Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, określenia granic parków krajobrazowych i wyznaczenia (utworzenia) wokół nich otulin oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń; dla KPK obowiązują dodatkowo ustalenia „Planu ochrony Kaszubskiego Parku Krajobrazowego” zatwierdzone Rozporządzeniem Nr 12/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r.; w planie ochrony KPK znajdują się również zapisy odnośnie otuliny o charakterze postulatów,
- częściowo w pośredniej strefie ochronnej ujęcia wody powierzchniowej „Straszyn” z rzeki Raduni, gdzie obowiązywały do dnia 6.08.2003 r. ustalenia decyzji Wojewody Gdańskiego 0-V-7226/1/93 z dnia 06.08.1993 r.

W gminie Somonino dominują następujące typy środowiska przyrodniczego:

- wysoczyzna morenowa (falista i pagórkowata strefa marginalna) z roślinnością pól uprawnych z glebami brunatnymi wyługowanymi i glebami płowymi (pseudobielicowe), w podłożu z glinami, piaskami gliniastymi i piaskami na glinie; woda i materia dostarczane są z atmosfery; dominuje spływ wody i jej ograniczone wsiąkanie oraz tranzyt materii ku terenom niżej położonym; energia słoneczna akumulowana jest głównie w roślinach i w glebie,
- równiny sandrowe z roślinnością pól uprawnych z glebami bielicowymi i rdzawymi, w podłożu z piaskami i żwirami; dominuje tu wsiąkanie wody w podłoże oraz występuje umiarkowany tranzyt wody i materii ku terenom niżej położonym; energia słoneczna akumulowana jest głównie w roślinach i w glebie,

- wysoczyzna morenowa (wały moren spiętrzonych, falista i pagórkowata strefa marginalna) ze zbiorowiskami leśnymi, z glebami brunatnymi wylugowanymi i glebami płowymi (pseudobielicowe), w podłożu z glinami, piaskami gliniastymi i piaskami na glinie; woda i materia dostarczane są z atmosfery; dominuje tu retencja wody i jej parowanie w zależności od usłonecznienia.

Do najważniejszych zasobów środowiska przyrodniczego gminy Somonino należą:

- lasy – zajmują 36% pow. gminy; lasy prywatne zajmują 13% łącznej pow. lasów; lasy ochronne stanowią 15% łącznej pow. lasów; lasy posiadają duże i średnie potencjały – faunistyczny, florystyczny, produkcji tlenu i regeneracji powietrza oraz retencji wody; powierzchniowo dominują ubogie lasy bukowe i bukowo-dębowe oraz nasadzenia drzew szpilkowych w wieku powyżej 40 lat,
- zarośla i szuwary – występują w rynnach polodowcowych, w zagłębieniach wytopiskowych, wzdłuż jezior, cieków, na torfowiskach i mokradłach – o dużych i średnich potencjałach faunistycznym, florystycznym, produkcji tlenu i regeneracji powietrza,
- ciągi drzew krzewów, grupy drzew – występujące w rozproszeniu, szczególnie wzdłuż cieków, dróg i linii kolejowej – o średnich potencjałach faunistycznym, florystycznym, produkcji tlenu i regeneracji powietrza,
- roślinność parków w Borczu i Wyczehowie oraz starych cmentarzy – o średnich potencjałach faunistycznym, florystycznym, produkcji tlenu i regeneracji powietrza,
- jeziora – Trzebno, Rąty, Połęczyńskie, Piotrowskie, Ostrzyckie (przy granicy gminy) oraz małe jeziora i stawy bez nazwy – o dużych i średnich potencjałach faunistycznym i florystycznym oraz o bardzo dużym i dużym potencjale retencji wody,
- rzeki – Radunia (z jazem zastawkowym w Ostrzycach z wahaniami piętrzenia 0,5 m i średnim przepływem 1,6 m³/s), Wietcisa, Wierzycy; rzeki mają charakter potoków podgórskich o bardzo dużym i dużym potencjale faunistycznym, szczególnie w zakresie ichtiofauny, występuje tu m.in. głowacz białopłetwy, pstrąg potokowy i ciernik oraz gatunki chronione – strzebla potokowa, strzebla błotna, śliz, różanka i koza; z ssaków występuje tu przede wszystkim wydra,
- pozostałe ciek – o średnim potencjale faunistycznym,
- strefy źródłiskowe Wierzycy i Wietcisy oraz cieków będących dopływami Raduni; występują w sąsiedztwie działów wodnych – o dużym potencjale retencji wody,
- torfowiska wysokie, przejściowe i niskie z mokradłami oraz glebami torfowymi i mułowotorfowymi do zachowania – tereny te stanowią ważne korytarze, ciągi i węzły ekologiczne o bardzo dużym i dużym potencjale retencji wody oraz bardzo dużych, dużych i średnich potencjałach faunistycznym i florystycznym,

- 4 biocentra (obecność fauny i flory o znaczeniu europejskim) z licznymi stanowiskami, ostojami i występowaniem chronionych roślin i zwierząt – **Jar Rzeki Raduni** z żyzną i ubogą buczyną, podgórskim łągiem jesionowym, grądem zboczowym oraz liczne stanowiska rzadkich gatunków, w tym storczyków, stwierdzono występowanie bociana czarnego i ostoję bielika, **Torfowiska koło Bernardówki** z borem bagiennym i torfowiskiem wysokim, **Jeziora Raduńsko-Ostrzyckie i okolice**, **Torfowiska wysokie koło Somonina**, **Bór koło Borcza**, **Południowy skraj Kaszubskiego Parku Krajobrazowego** (lasy sosnowe i liczne torfowiska),
- gleby gruntów rolnych w III klasie bonitacyjnej – o dużym potencjale rolniczym; niewielkie tereny około 3 % gruntów rolnych w gminie,
- złoża kopalin udokumentowane – średni potencjał surowcowy – część złoża „Bernardyna”, piaski różnoziarniste ze żwirem, wydana koncesja do 29.09.2016 r. dla firmy „Orion”, działka nr 34/10 w Somoninie (część złoża w Kiełpinie, gm. Kartuszy); pow. całego obszaru i terenu górniczego wynosi odpowiednio 1, 8672 ha i 2,519 ha.

Ochrona przyrody (związana z dużą bioróżnorodnością), krajobrazu naturalnego i środowiska w gminie Somonino dotyczy następujących terenów i obiektów:

- Kaszubski Park Krajobrazowy – 12 % pow. gminy, gdzie obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 11/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. zmieniające Rozporządzenie Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, określenia granic parków krajobrazowych i wyznaczenia (utworzenia) wokół nich otulin oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń; obowiązują dodatkowo ustalenia „Planu ochrony Kaszubskiego Parku Krajobrazowego” zatwierdzone Rozporządzeniem Nr 12/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r.,
- otulina Kaszubskiego Parku Krajobrazowego – część gminy, gdzie obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 11/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. zmieniające Rozporządzenie Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, określenia granic parków krajobrazowych i wyznaczenia (utworzenia) wokół nich otulin oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń; w „Planie ochrony Kaszubskiego Parku Krajobrazowego” zatwierdzonego Rozporządzeniem Nr 12/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. znajdują się również zapisy odnośnie otuliny o charakterze postulatów,
- Kartuski Obszar Chronionego Krajobrazu i Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni – 20 % pow. gminy, gdzie obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 11/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. zmieniające Rozporządzenie Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu,

określenia granic parków krajobrazowych i wyznaczenia (utworzenia) wokół nich otulin oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń,

- Rezerwat przyrody – „Jar Rzeki Raduni” krajobrazowy (i florystyczny) o pow. 84,2 ha, w tym w gm. Somonino 14,96 ha,
- 2 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (w granicach KPK); część pow. zespołów znajduje się w gminie, a część w gminach sąsiednich; są to – Rynna Brodnicko-Kartuska, Rynna Dąbrowsko-Ostrzycka, gdzie obowiązują ustalenia „Planu ochrony KPK” i Rozporządzenia Nr 12/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. w sprawie zatwierdzenia „Planu ochrony KPK” oraz wyznaczenia w nim zespołów przyrodniczo-krajobrazowych,
- Pomniki przyrody, łącznie 9 – 2 głązy, 3 drzewa i 4 grupy drzew,
- Proponowane 88 pomników przyrody – 2 głązy i 86 drzew opisane w „Inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej gminy Somonino” (1994),
- 4 projektowane użytki ekologiczne – 2 w „Planie ochrony KPK” – „Jezioro Rąty” i „Jezioro Piotrowskie z przyległymi mokradłami” (częściowo w gm. Somonino) oraz 2 w „Inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej gminy Somonino” – „Nowy Dwór” i „Borcz”,
- Projektowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Ramleje” w „Inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej gminy Somonino”,
- Projektowane powiększenie Przywidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- Obszary zgłoszone do europejskiej sieci Natura 2000 – Specjalne Obszary Ochrony (SOO), wytypowane na podstawie Dyrektywy Siedliskowej Unii Europejskiej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory)– Jeziora Raduńsko - Ostrzyckie, Jar Rzeki Raduni,
- Ostoje wg programu Corine (zachowanie dziedzictwa przyrodniczego Europy) – Jeziora Raduńsko - Ostrzyckie, Jar Rzeki Raduni, Borcz (ostoja ptaków),
- Korytarze i ciągi ekologiczne do zachowania
- Rynny polodowcowe, doliny rzeczne, zagłębienia wytopiskowe, torfowiska – konieczność ochrony przed zainwestowaniem,
- główne szlaki przemieszczania się zwierząt (przede wszystkim dużych ssaków) – konieczność ochrony przed zainwestowaniem i zabezpieczenie możliwości migracji zwierząt w poprzek dróg utwardzonych,
- Strefy źródłiskowe cieków opisane w rozdz. „Zasoby środowiska przyrodniczego”,
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 111 „Subniecka Gdańska” (miasto i duża część gminy) – wiek utworów wodonośnych to kreda, a średnia głębokość ujęć to 150m; dokumentacja hydrogeologiczna z 1996 r. wykazała, że nie ma konieczności ustanawiania obszaru ochronnego zbiornika,

- Pośrednia strefa ochronna ujęcia wody powierzchniowej „Straszyn” z rzeki Raduni, gdzie obowiązywały do dnia 6.08.2003 r. ustalenia decyzji Wojewody Gdańskiego 0-V-7226/1/93 z dnia 06.08.1993 r.,
- Punkty widokowe – „Jastrzębia Góra” (na granicy z gm. Kartuzy), „Trzebińska Góra” i inne; konieczność ochrony samego punktu widokowego i panoramy na kierunku patrzenia.

Ochrona krajobrazu kulturowego w gminie Somonino dotyczy:

- Obiektów wpisanych do rejestru zabytków
- Zespoły dworsko-parkowe w Borczu i Wyczechowie, kościół w Goręczynie, dom w Ostrzycach, dom i kuźnia w Hopowie,
- Obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków – cmentarzysko kurhanowe z kręgami kamiennymi z okresu wpływów rzymskich w Borczu, grodziska z wczesnego średniowiecza w Borczu, Piotrowie i Rątach, osada z wczesnego średniowiecza w Piotrowie, cmentarzysko kurhanowe z epoki brązu w Wyczechowie,
- Wsi o wysokich wartościach kulturowych i krajobrazowych – Piotrowo (w KPK), Goręczyno, Hopowo,
- Stref ochrony konserwatorskiej, ekspozycji i ochrony krajobrazu oraz ochrony i obserwacji archeologicznej, które należy wyznaczyć w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego; ustalenia w nich zawarte należy uwzględnić przy działaniach realizacyjnych,
- Trasy z ciągami widokowymi – droga kaszubska Brodnica Dolna – Ostrzyce – Wieżycza oraz odcinek Egiertowo – Rybaki,
- Projektowanego Parku Kulturowego Kartusko-Mirachowskiego.

II.2. SFERA SPOŁECZNA

Według danych GUS na koniec 2010 roku gminę Somonino zamieszkiwało w sumie 9 725 mieszkańców, z czego 51% stanowili mężczyźni, przez co wskaźnik feminizacji na terenie gminy sięgnął poziomu 97 K/100 M i był niższy od notowanego w skali całego powiatu kartuskiego (100 K/100 M). Gęstość zaludnienia w gminie sięgnęła w tym roku poziomu 86 mieszkańców/km² powierzchni co było także wielkością niższą od notowanej w skali całego powiatu (100 mieszkańców/km²).

Ogólne tendencje w zakresie rozwoju sfery społecznej w gminie są zbliżone z notowanymi w skali powiatu. Charakterystyczny dla obszaru gminy jest wyższy niż w powiecie przyrost naturalny na poziomie 9,80‰ (9,20‰ dla powiatu) oraz wyższy poziom liczby zawieranych małżeństw – 8,50‰ w skali roku (przy 6,90‰ dla powiatu).

Nieznacznie gorzej niż ma to miejsce w skali powiatu – przedstawiała się natomiast w gminie sytuacja w zakresie salda migracji, które w 2010 roku było relatywnie niższe - na poziomie 5,96‰ przy bardzo wysokiej wartości notowanej w tym czasie dla całego powiatu (8,61‰). Należy jednak w tym zakresie podkreślić, że poziom salda migracji w gminie należy relatywnie do wysokich, przede wszystkim na tle innych gmin wiejskich województwa.

Relatywnie korzystnie przedstawia się także sytuacja w przypadku struktury wieku mieszkańców gminy gdzie notowany jest wysoki udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym – 27,7% i niższy niż np. w skali powiatu udział grupy mieszkańców w wieku poprodukcyjnym – 10,6% mieszkańców gminy. Relatywnie mniej korzystnie niż ma to miejsce w skali powiatu przedstawia się natomiast wskaźnik obciążenia demograficznego, według którego na 100 osób w wieku produkcyjnym w gminie przypada 62,6 osoby w wieku nieprodukcyjnym. Szczegółowe dane demograficzne dotyczące gminy i jej sytuacji na tle powiatu przedstawia tabela nr 1.

Tab 1. Charakterystyka demograficzna gminy Somonino na tle powiatu kartuskiego w 2010 roku.

Obszar	Liczba ludności	Ludność na 1 km2	Kobiety na 100 mężczyzn	Małżeństwa na 1000 ludności	Przyrost naturalny na 1000 ludności	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Saldo migracji	Ludność w wieku przed.	Ludność w wieku prod.	Ludność w wieku poprod.
Gmina Somonino	9 725	87	97,00	6,90	9,2	62,2	5,96	27,7	61,7	10,6
Powiat kartuski	118 087	105	100,00	8,50	9,8	60,4	8,61	26,2	62,3	11,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

II.3. SFERA GOSPODARCZA.

Główną dziedziną gospodarki w gminie Somonino pozostaje rolnictwo. Tworzy je 770 gospodarstw rolnych o średniej powierzchni 9,5 ha z czego 580 gospodarstw to gospodarstwa większe niż 1 ha. Rolnictwo koncentruje się zarówno na produkcji zwierzęcej jak i roślinnej. Produkcja roślinna obejmuje uprawę zbóż oraz roślin okopowych i pastewnych. Produkcja zwierzęca – hodowlą bydła i trzody chlewnej, owiec oraz drobiu.

Drugą dziedziną gospodarki w Somoninie jest stale rozwijająca się turystyka. Według danych Urzędu Gminy funkcjonuje tu 10 sezonowych i 4 całoroczne ośrodki wypoczynkowe. Ponadto są także kwatery letniskowe i agroturystyczne. Jest strzeżone gminne kąpielisko. Łączna liczba miejsc noclegowych w Gminie sięga 1 100 miejsc, w tym:

- w pensjonatach - 258,
- kwaterach agroturystycznych - 105,
- kwaterach prywatnych - 75,
- na polach biwakowych 560.

Niewielki udział w gospodarce gminy ma także rzemiosło. Dobrze rozwinięta jest sieć handlowa, gorzej – usługowa. Brak np. usług szewskich, krawieckich. Większość mieszkańców gminy utrzymuje się z rolnictwa, część z turystyki, część utrzymuje się z pracy w drobnych zakładach rzemieślniczych, część zatrudniona jest w przemyśle drzewnym.

Według danych GUS w 2010 roku w gminie były zanotowane w sumie 658 podmiotów gospodarczych co dawało wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości na poziomie 67,66 podmiotów/1000 mieszkańców. Była to jednocześnie wielkość niższa od notowanej na terenie całego powiatu - gdzie wyniosła 90,44 podmiotów zarejestrowanych/1000 mieszkańców.

Wśród podmiotów zarejestrowanych w gminie 95% to firmy sektora prywatnego wśród których dominują przedsiębiorstwa działające jako osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (81,50% wszystkich podmiotów).

Tab 2. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze Regon wg sektorów własnościowych w 2010 roku.

Wyszczególnienie	J. m.	Gmina Somonino		Powiat Kartuski	
		Liczba	%	Liczba	%
Ogółem	jed.gosp.	658	100,00	10 680	100,00
Sektor publiczny					
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	26	3,95	293	2,74
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	jed.gosp.	22	3,34	233	2,18
Przedsiębiorstwa państwowe	jed.gosp.				
Spółki handlowe	jed.gosp.	1	0,15	7	0,06
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.				
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	jed.gosp.	1	0,15	2	0,02
Sektor prywatny					

Podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	632	96,05	10 387	97,25
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	543	81,15	8 759	82,01
Spółki handlowe	jed.gosp.	31	4,71	627	5,87
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	8	1,22	103	0,96
Spółdzielnie	jed.gosp.	2	0,30	30	0,28
Fundacje	jed.gosp.	1	0,15	16	0,15
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	19	2,88	234	2,19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Jednym z przejawów relatywnie niższego poziomu rozwoju przedsiębiorczości w gminie jest problem wysokiej stopy bezrobocia na tym terenie w tym bezrobocia ukrytego – mającego szczególnie duże znaczenie w gminach rolniczych o rozdrobnionej strukturze agrarnej. Według danych GUS na koniec 2010 roku w gminie było oficjalnie zarejestrowanych 472 bezrobotnych czyli 7,9 % mieszkańców gminy w wieku produkcyjnym. Była to wartość relatywnie wyższa od notowanej w skali powiatu gdzie wielkość tego wskaźnika wahała się w granicach 6,2 %. W strukturze bezrobotnych widoczny jest także znaczny udział kobiet które stanowią w gminie 53,60 % wszystkich bezrobotnych – przy 53,64 % w skali całego powiatu. Jednocześnie jak zaznaczono powyżej znaczącym problemem w gminie jest także kwestia bezrobocia ukrytego – niwelowana jednak w okresie sezonu turystycznego prowadzeniem przez część mieszkańców działalności związanej z obsługą ruchu turystycznego w regionie.

Jednocześnie należy wskazać, że cały region powiatu kartuskiego należy do obszarów o relatywnie niższej stopie bezrobocia w porównaniu z ogółem województwa. Według danych GUS na koniec sierpnia 2009 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w skali powiatu sięgnęła poziomu 8,7 % przy 10,2 % w skali całego województwa.

Bardzo ważnym elementem gospodarki na terenie gminy, którego znaczenie jednocześnie rośnie z roku na rok jest rozwój branży turystycznej. Gmina Somonino położona na terenie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego, u stóp wzniesień zwanych Wzgórzami Szymbarskimi, charakteryzując się urozmaiconą rzeźbą terenu i czystością środowiska przyrodniczego oraz licznymi walorami środowiska kulturowego jest bardzo atrakcyjnym miejscem dla rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej. Największą popularnością wśród turystów na terenie gminy cieszy się letniskowa wieś Ostrzyce, położona wśród lasów, nad jeziorem, po którego obydwu stronach, znajdują się punkty widokowe: Jastrzębia Góra, Trzebińska Góra, w pobliżu rezerwatu przyrody. Ważnym atutem gminy jest także dobre zagospodarowanie jej walorów w infrastrukturę turystyczną oraz bogaty kalendarz atrakcji turystycznych. Turystów przyciągają liczne pensjonaty, hotele, ośrodki, gospodarstwa agroturystyczne, jak również kąpieliska, wypożyczalnie sprzętu wodnego, korty tenisowe oraz ośrodki jazdy konnej. Obecnie na terenie gminy organizowanych jest corocznie około 23 cyklicznych imprez o charakterze turystycznym i kulturalnym. Jednocześnie na terenie gminy znajduje się obecnie: 11 gospodarstw agroturystycznych, 10 ośrodków wypoczynkowych, 9 kwater prywatnych, 1 pole namiotowe, 5 ośrodków oferujących domki letniskowe, 2 kąpieliska

gminne, 4 wypożyczalnie rowerów, 10 obiektów gastronomicznych. Tym samym gmina Somonino stanowi jeden z najatrakcyjniejszych obszarów Szwajcarii Kaszubskiej dla turystów.

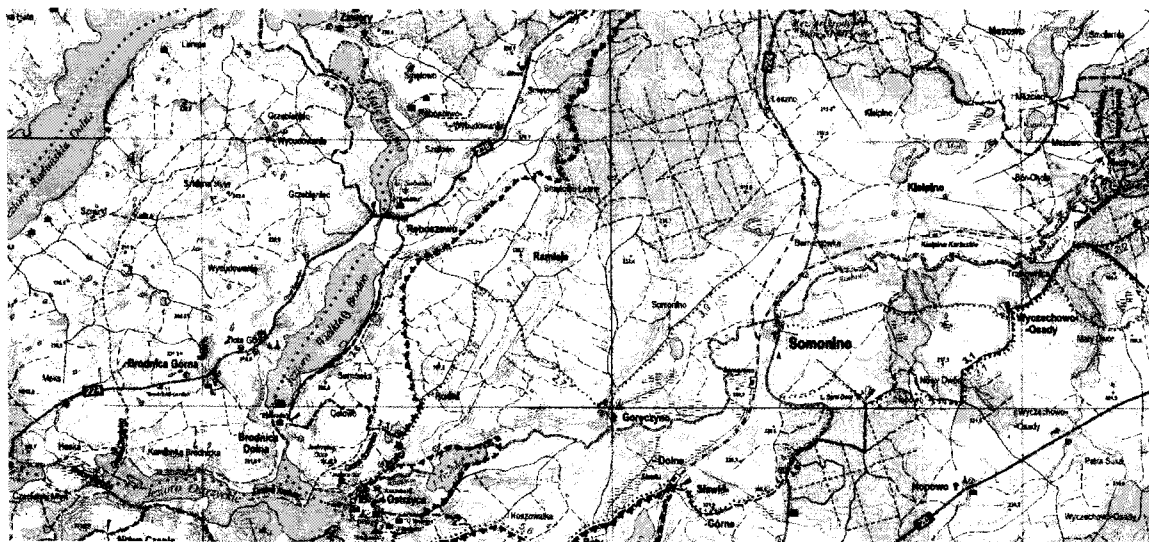
III. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI RAMLEJE

III.1 POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI I PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA

Miejscowość Ramleje położona jest w północnej części gminy Somonino, na terenie powiatu kartuskiego w centralnej części województwa pomorskiego. Jako jedna z 16 wsi na terenie gminy jest wsią sołecką – siedzibą sołectwa Ramleje. Główną cechą charakterystyczną wyznaczającą położenie miejscowości w regionie jest fakt, iż obszar, w skład którego wchodzi wieś Ramleje charakteryzuje się wyjątkowym rozproszeniem zabudowy, występowaniem znacznej powierzchni gruntów ornych niskich klas, w całości stanowi obszar prawnie chroniony (Kaszubski Park Krajobrazowy wraz z otuliną, Kaszubski Obszar Chronionego Krajobrazu i Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni, Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy Rynna Brodnicko – Kartuska) oraz charakteryzuje się brakiem występowania terenów produkcji rolnej i zwierzęcej. Jednocześnie widoczne jest mało dogodne położenie komunikacyjne związane z usytuowaniem na uboczu głównych tras komunikacyjnych regionu. Położenie to od lat decyduje i determinuje kierunki rozwoju samej miejscowości.

Pod względem fizycznogeograficznym Ramleje położone są w najbardziej urozmaiconym pod względem ukształtowania terenu oraz wysokości nad poziomem morza obszarem Pojezierza Wschodniopomorskiego tzn. na Pojezierzu Kaszubskim. W tym zakresie analizowana miejscowość położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie otuliny Kaszubskiego Parku Krajobrazowego a tym samym w bezpośrednim sąsiedztwie samego Parku.

Pod względem hydrograficznym Ramleje leżą w całości w dorzeczu rzeki Raduni stanowiącej dopływ Motławy i będącej największą rzeką gminy Somonino.

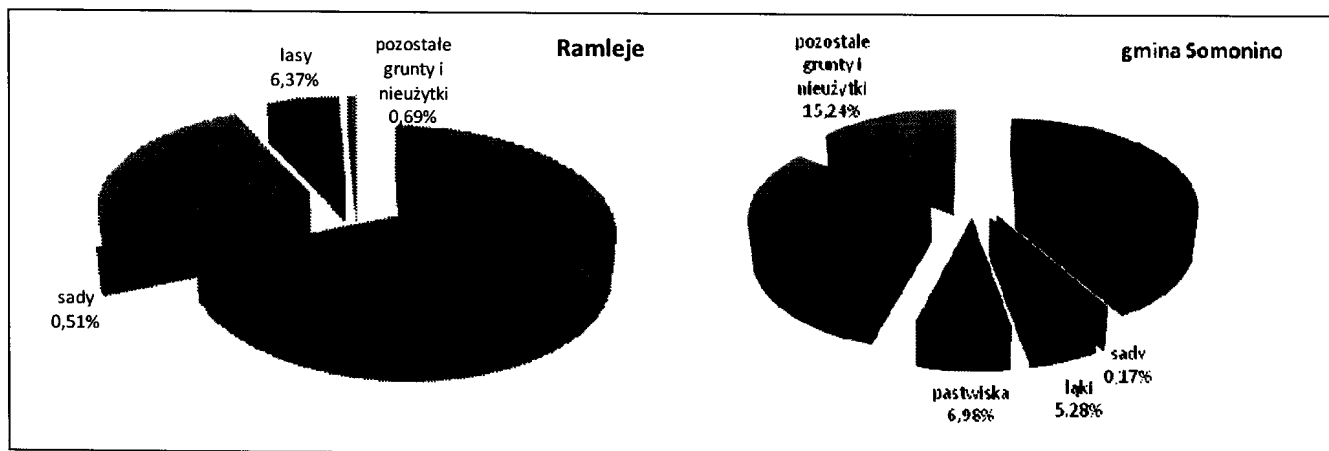

Rys 2. Położenie wsi Ramleje w regionie.

Źródło: Sz wajcaria Kaszubska – mapa turystyczno - krajoznawcza, Wydawnictwo Kartograficzne Eko-Kapio, Gdańsk, 2007 r.

III.2. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Całkowita powierzchnia miejscowości Ramleje wynosi obecnie 386,48 ha co stanowi 3,44 % powierzchni całej gminy Somonino. Struktura użytkowania gruntów w miejscowości wskazuje na jej typowo rolniczy charakter – w powierzchni całkowitej gruntów w Ramlejach zdecydowanie dominują grunty orne które stanowią prawie 69 % całkowitej powierzchni miejscowości. Jednocześnie zwraca uwagę bardzo niski udział lasów - zwłaszcza na tle położonych w sąsiedztwie znacznych powierzchni leśnych - ich udział w powierzchni Ramlei jest niewielki i wynosi zaledwie 6,37 % gruntów. Podobna sytuacja dotyczy powierzchni zajmowanej przez łąki czy pastwiska, która w każdym przypadku jest znacznie wyższa niż ma to miejsce w skali całego powiatu czy gminy (łąki i pastwiska zajmują w sołectwie 23,91 % jego powierzchni). Porównanie struktury użytkowania gruntów w Ramlejach na tle całej gminy wskazuje na znaczne różnice w tym aspekcie widoczne przede wszystkim po stronie dużo wyższego w przypadku Ramlei udziału gruntów ornych (średnia dla gminy na poziomie 41,71 %), wyższego udziału łąk i pastwisk (na terenie gminy średnia wynosi 12,26 %) oraz znacznie niższego niż na tle całej gminy udziału lasów. Taka struktura użytkowania świadczy przede wszystkim o znacznym słabym zachowaniu posiadanych walorów środowiska naturalnego i intensywnie rozwiniętym poziomie gospodarki rolnej.

Rys 3. Struktura użytkowania gruntów w Ramlejach na tle całej gminy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Somonino.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące struktury użytkowania gruntów w Ramlejach wg. grup użytków.

Tab 4. Struktura użytkowania gruntów w miejscowości Ramlejach w ha w 2012 roku.

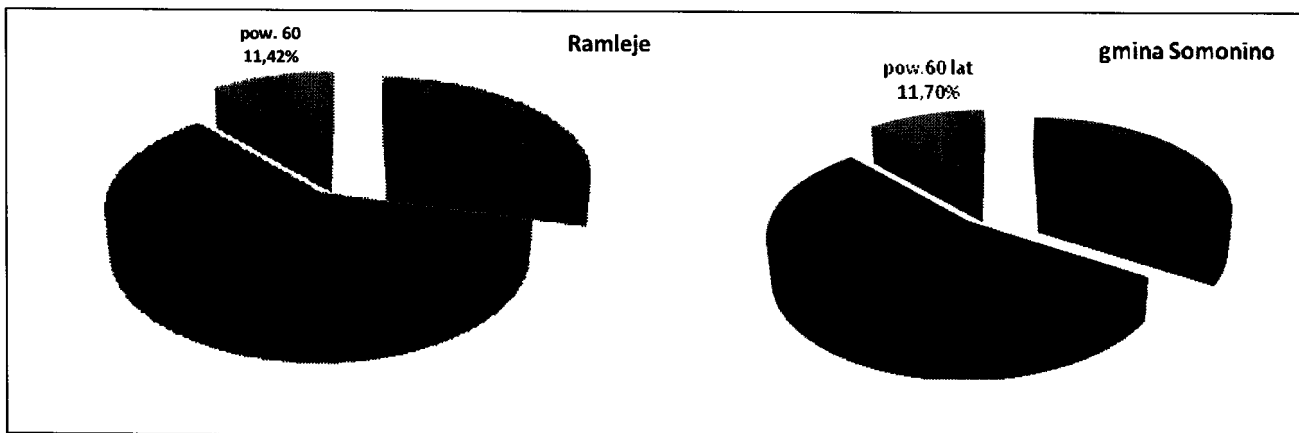
Rodzaj	Powierzchnia fizyczna [ha] w Ramlejach
Grunty orne	245,9419
Grunty pod stawami	0,0000
Grunty rolne zabudowane (łąki i pastwiska)	2,7376
Grunty rolne zabudowane (użytki rolne)	13,6856
Grunty zadrzewione i zakrzewione (łąki i pastwiska)	1,0998
Grunty zadrzewione i zakrzewione (użytki rolne)	3,2592
Rowy, nieużytki i inne	8,4150

Sady	1,8364
Użytki zielone	81,9724
Razem:	358,9479

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Somonino.

Całkowita liczba mieszkańców Ramlei wynosi obecnie 359 osób co stanowi 3,66 % mieszkańców całej gminy Somonino. Wśród tej liczby 172 osób stanowią kobiety a 187 mężczyzn co wskazuje, że wskaźnik feminizacji wynosi w Ramlejach 92 K/100 M i wyraża znaczną dysproporcję liczby kobiet i mężczyzn rzadko spotykaną w regionie – potwierdza to porównanie z średnią wartością dla całej gminy która sięga w tym zakresie poziomu 96 K/100 M. Gęstość zaludnienia w Ramlejach wynosi na podstawie tych danych 100,2 osób/km² i jest wyższa niż średnia dla całej gminy (84 osoby/km²).

Struktura wieku mieszkańców Ramlei wskazuje, że populacja miejscowości jest odmienna od średniej liczonej dla całej gminy Somonino. Dotyczy to wszystkich analizowanych grup wiekowych – w zakresie wieku przedprodukcyjnego oraz poprodukcyjnego widocznym jest niższy udział społeczności lokalnej na terenie analizowanej miejscowości, niż ma to miejsce w skali całej gminy; przeciwnie wygląda sytuacja w przypadku ludności w wieku produkcyjnym, gdzie w Ramlejach jej udział w całkowitej liczbie mieszkańców wyniósł 59,61 % i był znacznie wyższy niż średnia dla całej gminy (54,42 %). Sytuacja ta w kontekście niższego udziału mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, niezbyt dobrze wróży przyszłości demograficznej wsi.

Rys 4. Struktura wieku ludności Ramleje na tle gminy Somonino w 2012 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz Urzędu Gminy w Somoninie.

Rozwój sfery społecznej w Ramlejach jest bardzo ubogi – mieszkańcy sołectwa korzystają z infrastruktury społecznej zlokalizowanej w pobliskim Goręczynie oraz gminnej miejscowości Somonino.

III.3 HISTORIA

Wieś stanowiła pierwotnie leśnictwo, następnie przekształciła się w wieś chłopską. Wieś o Ramleje to osada o wybitnej wartości krajobrazowej ze względu na wtopienie struktury rozproszonych zagród w malowniczy krajobraz przyrodniczy – cechują ją wartościowe przykłady układu zagród i pojedynczych obiektów budownictwa tradycyjnego. Dawne nazwy wsi to: Ramle, niem. Ramley. Wieś położona jest na wzgórzach zwanych dawniej Ramlejskimi Górami. Pierwotnie znajdowało się tu tylko leśnictwo należące do rewiru stągwałdzkiego; dopiero w 1868 r. obszar ten został uwłaszczony. W 1869 było tu 30 domostw z 231 mieszkańcami, w 1885 r. było 35 domostw o 49 dymach. Wieś zamieszkiwało 289 mieszkańców w tym 1 ewangelik. We wsi znajdowała się niegdyś szkoła katolicka (1 nauczyciel i 84 dzieci). Ramleje należały do parafii katolickiej w Goręczynie.

III.4 PRZESTRZENNA STRUKTURA MIEJSCOWOŚCI

Układ przestrzenny wsi wskazuje, że wieś należy do osad bez ukształtowanego układu przestrzennego i jest wsią rozproszoną a zagrody związane są z rozłogiem pól. Na strukturę przestrzenną wsi składają się zagrody wielobudynkowe o różnej wielkości i układzie. Obecnie we wsi brak jest obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Stan zachowania zabudowy tradycyjnej wsi należy uznać za stosunkowo wysoki; zachowało się kilka budynków o drewnianej konstrukcji szkieletowej; zagrożeniem jest postępująca dekapitalizacja budynków starych i postępujący proces wymiany starej zabudowy na nową, często dysharmonijne obiekty mieszkalne. W trakcie badań archeologicznych zlokalizowano na terenie wsi 17 stanowisk archeologicznych, w tym:

- osady i punkty osadnicze w północnej części wsi, datowane na epokę brązu,
- cmentarzysko grobów skrzynkowych, datowane na wczesną epokę żelaza.

Osadnictwo pradziejowe i wczesnośredniowieczne lokowane było we wsi w pobliżu małych jezior i cieków wodnych.

Niewskazany jest rozwój przestrzenny miejscowości Ramleje ze względu na położenie na obszarach objętych ochroną prawną - gdzie obszar charakteryzuje się koncentracją wartości kulturowych.

IV. INWENTARYZACJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI RAMLEJE.

IV.1. ZASOBY PRZYRODNICZE

Z uwagi na położenie Ramlei w terenie o małej lesistości a jednocześnie z dala od głównych szlaków komunikacyjnych oraz biorąc pod uwagę fakt, że gospodarka wsi oparta jest przede wszystkim o rozwinięte rolnictwo, należy wskazać na relatywnie ubogie walory typowo przyrodnicze wsi, które przez wieki intensywnego użytkowania antropogenicznego uległy znacznemu przekształceniu.

Najważniejszym walorem naturalnym wynikającym z położenia Ramlei jest jego usytuowanie w sąsiedztwie otuliny Kaszubskiego Parku Krajobrazowego i w bezpośrednim sąsiedztwie granic samego Parku – które rozciągają się w odległości ok. 1 km od samej miejscowości. Park ten jest największym powierzchniowo obszarem chronionym w gminie Somonino zajmując około 10% jej terenu. Kaszubski Park Krajobrazowy został utworzony w 1983r. Park obejmuje swoimi granicami centralny obszar etnicznej Kaszubszczyzny, określony jako wyróżniający się geograficznie region zwany Pojezierzem Kaszubskim. Powierzchnia Parku wynosi 33 202 ha, powierzchnia otuliny 32 494 ha. Lasy w parku zajmują ok. 34%, użytki rolne ok. 50%, a wody powierzchniowe ponad 10%. Park charakteryzuje bardzo urozmaicona rzeźba terenu. Występują tu wysoczyzny morenowe i wysokie wzgórza czołowomorenowe, rynny jeziorne, doliny rzeczne i fragmenty równin sandrowych. Największe zgrupowanie stanowią Wzgórza Szymbarskie o średnich wysokościach powyżej 260 m n.p.m., z najwyższym wzniesieniem w Polsce północnej - Wieżycą (328,6 m n.p.m.). Cechą charakterystyczną Parku są liczne zagłębienia terenu, których większość powstała po ustąpieniu lądolodu na skutek wytapiania się martwego lodu. Często wypełniane są jeziorami zwanymi wytopiskowymi, a niektóre zajęte przez torfowiska. Silnie rozbudowana jest sieć hydrograficzna ze źródłkowymi odcinkami Raduni, Łeby i Bukowiny oraz licznymi jeziorami o skomplikowanej linii brzegowej i znacznej głębokości. Znajdują się tu płaty bardzo wartościowej roślinności leśnej i nie leśnej (łąki, torfowiska). Na obszarach leśnych dominują buczyny kwaśne i lasy bukowo - dębowe, natomiast w części południowej bór mieszany.

Jednocześnie w bezpośrednim sąsiedztwie Ramlei przepływa rzeka Radunia stanowiąca główny ciek downy gminy Somonino oraz inne pomniejsze ciek wodne. Rzeka Radunia stanowi lewy dopływ Motławy i posiada całkowitą długość 103,2 km, powierzchnię dorzecza 837 km² i średni spadek 1,6% (na odcinku przełomu – 3,7%). Rzeka bierze swój początek na południe od Jeziora Stężyckiego, w centralnej części Pojezierza Kaszubskiego i dzieli się wyraźnie na 2 części. W okolicach Hopowa przepływa jej 1 część stanowiąca zespół jezior, tworzących w jej górnym biegu tzw. Kółko Raduńskie, w którego skład wchodzi jeziora: Stężyckie, Raduńskie, Kłodno, Małe i Wielkie Brodno oraz Ostrzyckie, połączone krótkimi odcinkami rzeki, a także Lubowisko, Dąbrowskie i Patulskie, połączone prawym dopływem wpadającym do Jeziora Ostrzyckiego. Poniżej Jeziora Ostrzyckiego Radunia przepływa przez ostatnie na trasie Jezioro Trzebno. Drugą część stanowi

bezejzorowy środkowy i dolny bieg. W wodach rzeki spotyka się ryby charakterystyczne dla rzek górskich: pstrągi i lipienie. W latach 1910-1937 zbudowano na Raduni osiem elektrowni wodnych o łącznej mocy 14 MW. Zarówno jeziora Kółka Raduńskiego (przez które przepływa) jak i sama rzeka doskonale nadaje się do uprawiania turystyki kajakowej. Pomiedzy miejscowością Kiełpino a elektrownią Rutki rzeka płynie w malowniczym Przełomie Babidolskim, gdzie utworzono rezerwat Jar Rzeki Raduni.

Poza wymienionymi, cennymi obszarami przyrodniczymi na terenie których leży miejscowość Ramleje są:

- Kaszubski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni,
- Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy Rynna Brodnicko – Kartuska .

IV.2 DZIEDZICTWO KULTUROWE

Ramleje to wieś rozproszona, posiadająca zachowane elementy historycznego i tradycyjnego rozplanowania do których należą:

I. Obiekty

- posiadające wartości kulturowe – przykłady tradycyjnego budownictwa murowanego z XIX w., z przełomu XIX/XX w. i z poł. XX w. (dawna szkoła z pocz. XX w., chaty, budynki gospodarcze)
- posiadające zachowane elementy kulturowe (chaty, budynki gospodarcze) II. Zespoły o zachowanych wartościach kulturowych (zagrody zawierające elementy tradycyjnego rozplanowania z poł. XIX w., przełomu XIX/XX w. i poł. XX w.)

III. Historyczny układ przestrzenny (sieć dróg, fragmenty zieleni wysokiej)

IV. Elementy przyrodnicze do zachowania z uwagi na ich wartość kompozycyjną i środowiskowo-kulturową:

- fragmenty zieleni wysokiej

V. Mała architektura, rzeźba-zabytkowe przykłady form regionalnych, (kapliczka, krzyże przydrożne).

VI. Obiekty i strefy ochrony archeologicznej:

- 84 – cmentarzysko płaskie – wczesna epoka żelaza
- 85 – ślady osadnictwa – okres wpływów rzymskich i wczesne średniowiecze
- 86 – ślady osadnictwa – wczesne średniowiecze
- 87 – punkt osadnictwa – epoka brązu (?)
- 88 – punkt osadnictwa – wczesne średniowiecze

Przed zainwestowaniem terenu na terenie wsi należy wykonać wyprzedzające badania archeologiczne wraz z dokumentacją archeologiczną – konserwatorską na koszt inwestora. Wszystkie plany i projekty dotyczące stref ochrony archeologicznej muszą być uzgodnione z

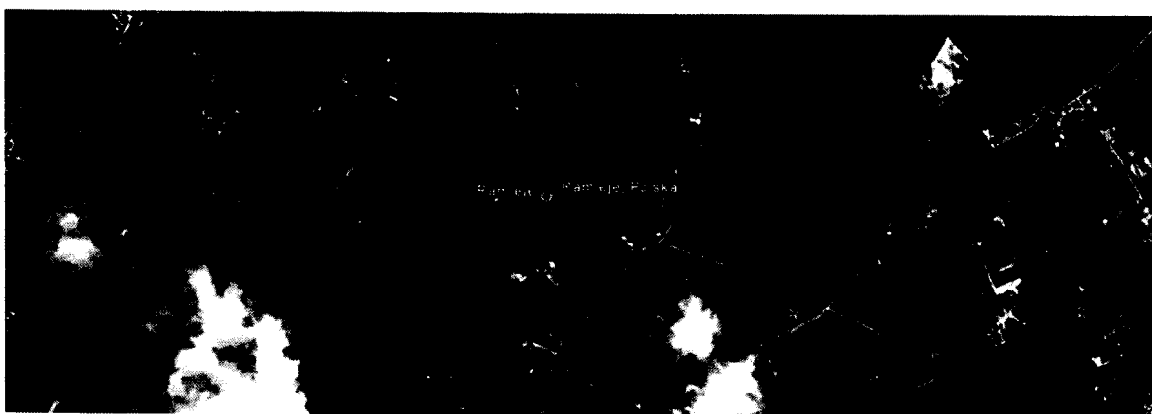
Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku i opiniowane przez Muzeum Archeologiczne w Gdańsku.

IV.3 OBIEKTY I TERENY

Na terenie Ramlei brak jest obecnie obiektów i terenów o charakterze kulturalnym i turystycznym np. szlaków turystycznych itp.

IV.4. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW.

Lokalizacja i charakter obszarów które mogą stanowić potencjalne tereny mające szczególne znaczenie dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców w Ramlejach jest silnie determinowana przez obecny układ przestrzenny wsi i jego główne dominanty. W chwili obecnej układ przestrzenny miejscowości ma w znacznej mierze ukształtowany przez jej bogatą przeszłość historyczną. Jednocześnie wpływ na obecne ukształtowanie struktury wsi ma fakt, iż jej kształt wywodzi się z jej pochodzenia jako wsi chłopskiej pohutniczej. Stąd układ pierwotny przestrzennej zabudowy zwartej to układ wsi wielodrożny w którym zabudowa koncentruje się wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych, co jednocześnie determinowało i wpływa także obecnie na ukształtowanie się centrum społecznego wsi. Tym samym układ przestrzenny wsi należy obecnie uznać za dość dobrze zachowany. W chwili obecnej obszarami i obiektami pełniącymi rolę centrów zaspokajających potrzeby mieszkańców wsi są przede wszystkim tereny położone u zbiegu dróg gminnych które mogą potencjalnie pełnić rolę centrum życia społecznego i kulturalnego. Tym samym teren ten należy uznać obecnie za obszar mający szczególne znaczenie dla zaspokajania potrzeb mieszkańców wsi.

Rys. Układ przestrzenny Ramleje.

Źródło: Google Earth

Tereny te wymagają jednocześnie - w celu lepszego spełniania swojej roli - poniesienia nakładów inwestycyjnych na ich zagospodarowanie i wyposażenie w niezbędną, ogólnodostępną infrastrukturę

społeczną i rekreacyjną w tym np. place zabaw, boiska, itp. Jest to o tyle ważne, że obecnie w Ramlejach brak jest nawet podstawowej infrastruktury społecznej.

IV.4 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Obecnie na terenie miejscowości Ramleje brak jest funkcjonujących ogólnie dostępnych elementów infrastruktury społecznej. Obecnie bowiem, mieszkańcy wsi zmuszeni są korzystać z obiektów infrastruktury społecznej zlokalizowanych w sąsiednich miejscowościach w tym przede wszystkim w gminnej miejscowości Somonino. Do obiektów tych należą przede wszystkim:

- Szkoła Podstawowa im. kardynała Stefana Wyszyńskiego w Somoninie,
- Gimnazjum Publiczne im. Jana Pawła II w Somoninie,
- Niepubliczne przedszkole „Chatka Puchatka”,
- Gminny Ośrodek Kultury w Somoninie ,
- Kościół pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego i NMP Królowej Polski w Somoninie ,
- Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Somoninie,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie,
- Punkt Informacji Turystycznej w GOK Somonino,.

IV.5 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

IV.5.1. ZAOPATRZENIE W WODĘ

Na terenie wsi Ramleje funkcjonuje ujęcie wody oraz wodociągów grupowych – sieciowy wodociąg zaopatrujący ludność w wodę. W chwili obecnej do sieci wodociągowej w Ramlejach przyłączonych jest 98 % mieszkańców miejscowości a na sieć składa się 4,8 km sieci wodociągowej.

Ujęcie wody w Ramlejach zaopatruje miejscowości: Ramleje, Goręczyno, Ostrzyce i Somonino i wyposażone jest w dwie studnie głębinowe rozprowadzające wodę za pomocą sieci PVC. Aktualna produkcja wody w ujęciu w Ramlejach wynosi średnio 78 m³/d a woda z ujęcia uzdatniania jest poprzez odżelaznianie. Zatwierdzone zasoby wody pitnej w ujęciu wody wynosi dla poszczególnych studni odpowiednio: 1 – 64 m³/d i 2 – 64 m³/d.

Jednocześnie należy wskazać, że woda podawana do sieci wodociągowej z SUW w Ramlejach cechuje się podwyższoną zawartością żelaza i manganu. Wszystkie te uwarunkowania każą wskazać, na dobrą sytuację ilościową w zakresie dostępu do wodociągu oraz potrzebę poprawy sytuacji w zakresie jakości dostarczanej wody dla mieszkańców.

IV.5.2. ODPROWADZANIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

System odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych na terenie gminy Somonino oparty jest o działanie gminnej oczyszczalni ścieków w Sławkach wybudowanej w 1993 roku o przepustowości 906 m³/dobę. Obecnie jednak miejscowość Ramleje nie posiada dostępu do sieci kanalizacyjnej. Mieszkańcy wsi zagospodarowują ścieki poprzez ich gromadzenie w przydomowych zbiornikach bezodpływowych i okresowe wywożenie o oczyszczalni ścieków.

Na obszarze gminy a tym samym miejscowości Ramleje nie funkcjonują zorganizowane systemy odprowadzania i oczyszczania ścieków opadowych. Wody deszczowe odprowadzane są powierzchniowo, a istniejące gdzieś niedługo fragmentaryczne odcinki kanałów deszczowych odwadniają niewielkie powierzchnie terenów utwardzonych.

W zakresie zagospodarowania odpadów miejscowość Ramleje korzysta z gminnego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych składającego nieczystości na terenie gminnego wysypiska odpadów stałych usytuowanego we wsi Kaplica. Całkowita powierzchnia wysypiska wynosi 8 063 m², użytkowa zaś 7 568 m². Wysypisko wykonano zgodnie z dokumentacją projektowo-techniczną, pozytywnie zaopiniowaną przez Państwowe Służby Ochrony Środowiska.

IV.5.3. ZAOPATRZENIE W CIEPŁO

Na terenie Gminy Somonino a tym samym na terenie miejscowości Ramleje nie ma zorganizowanego systemu zaopatrywania w ciepło. Źródła ciepła stanowią lokalne i indywidualne kotłownie. Kotłownie lokalne opalane są z reguły węglem lub olejem opałowym. Kotłownie indywidualne w budownictwie mieszkaniowym i zagrodowym opalane są w ok. 40-50 % drewnem i odpadami z drewna.

IV.5.4. ZAOPATRZENIE W GAZ

Na obszarze całej gminy Somonino nie ma urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w gaz. Występujące w tym zakresie potrzeby zaspokajane są poprzez wykorzystanie butlowego gazu płynnego. Planowane jest jednak w tym zakresie podłączenie gminy do sieci gazowej w miejscowości Kiełpino – gmina Kartuzy. Występujące w tym zakresie potrzeby zaspokajane są przez sprawnie działający system dystrybucji butlowego gazu płynnego.

IV.5.5. UKŁAD KOMUNIKACYJNY.

Gmina Somonino położona w środkowej części województwa pomorskiego jest dobrze skomunikowana poprzez sieć dróg krajowych i wojewódzkich oraz trasę kolejową. Na kierunku wschód – zachód przebiega droga krajowa nr 20, przecinając gminę na dwie prawie równe części. Natomiast na kierunku północ – południe również przez środek gminy przebiega droga wojewódzka nr 224. Droga krajowa nr 20 to jedna z tras o podstawowym znaczeniu dla województwa łącząca

Miastko przez Bytów, Kościerzynę, Żukowo z Aglomeracją Gdańską. Droga wojewódzka nr 224 ma mniejsze znaczenie, jest jednak istotnym powiązaniem w skali wewnątrz województwa, zwłaszcza w sezonie letnim jako obsługująca ruch turystyczny.

Drogi gminne są gruntowe lub utwardzone tłuczniem. Ogólnie stan dróg w gminie należy uznać za niezadowalający. W stanie istniejącym droga krajowa nr 20 pełni funkcję drogi głównej, droga wojewódzka nr 224 oraz drogi powiatowe to drogi zbiorcze, pozostałe drogi pełnią funkcję dróg lokalnych.

Na tym tle należy wskazać, że miejscowość Ramleje posiada mało dogodne położenie i niewielkie znaczenie komunikacyjne w skali zarówno lokalnej jak i ponadlokalnej gdzie przez jej teren przebiegają jedynie drogi gminne. Obecnie na te terne wsi istnieje 19 km dróg publicznych z czego wszystkie stanowią drogi gminne. Znaczne braki występują w tym przypadku jednak po stronie jakości istniejących dróg.

W odniesieniu do przedstawionej sytuacji, Ramleje posiadają także słabe połączenie publiczną komunikacją autobusową z regionem a mieszkańcy wsi chcąc skorzystać z zorganizowanego transportu autobusowego muszą udać się do sąsiednich miejscowości Ostrzyce lub Somonino.

Uzupełnieniem transportu drogowego jest w gminie Somonino transport kolejowy związany z linią kolejową Gdynia – Somonino – Kościerzyna. Mieszkańcy Ramlei w ten sposób dostęp do tego środka transportu poprzez dworzec zlokalizowany w gminnej miejscowości Somonino. Obecnie kursuje tą trasą 8 połączeń osobowych.

W tym kontekście ocena stanu komunikacji w Ramlejach jak i całej gminie Somonino nie jest jednoznaczna. O ile powiązania miejscowości w skali regionu można uznać zadowalające (droga krajowa, wojewódzka, powiatowa), o tyle powiązania wewnątrz gminy nie zapewniają komfortu obsługi. Istnieje co prawda gęsta sieć dróg, jednak ich parametry i nawierzchnia będą, w przypadku braku ich poprawy, istotną barierą dla rozwoju gminy ze względu na niemożliwość dojazdu szczególnie w złych warunkach klimatycznych. Będą one także uniemożliwiać rozwój komunikacji zbiorowej.

IV.6 GOSPODARKA I ROLNICTWO (ZAKŁADY PRACY, GOSPODARSTWA ROLNE, WARSZTATY RZEMIEŚLNICZE)

Gospodarka miejscowości Ramlei podobnie jak całej gminy Somonino oparta jest obecnie wciąż w znacznej mierze o rozwój rolnictwa oraz powoli i systematycznie rozwijaną funkcję rekreacyjną i turystyczną.

W przypadku rozwoju rolnictwa o jego kierunkach w Ramlejach podobnie jak w całej gminie decydują przede wszystkim słabe gleby i stosunkowo duże rozproszenie areałów, nie stwarzające szans dla uzyskania niezbędnej rentowności gospodarstw, szczególnie w aktualnym systemie gospodarki rynkowej. W zakresie jakości gleb w miejscowości brak jest zupełnie gruntów klasy I, II i

III. Zdecydowanie dominują natomiast tutaj grunty klasy V stanowiące ponad 66 % wszystkich gleb w Ramlejach.

Tab 5. Struktura jakości gruntów według klas gleb w ha w Ramlejach.

1.	I	0,00
2.	II	0,00
3.	III	0,00
4.	IV	84,8049
5.	V	256,2818
6.	VI	54,7405
7.	Pozostałe	
8.	Razem	386,4804

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Somonienie.

Obecnie na terenie Ramlei funkcjonuje w sumie 227 gospodarstw rolnych. W strukturze wielkościowej gospodarstw rolnych obecnie dominują przede wszystkim gospodarstwa małe – jak wynika z poniższego zestawienia najliczniejsze są gospodarstwa o wielkości od 5 do 10 ha których w Ramlejach funkcjonuje obecnie 70 szt. tj 31 % wszystkich istniejących. Jednocześnie gospodarstwa o wielkości do 10 ha stanowią 77 % wszystkich istniejących (176 szt.). Należy w tym zakresie wskazać, że struktura ta jest zbliżona do średniej notowanej w całej gminie czy w sąsiednich miejscowościach.

W strukturze produkcji trudno wyróżnić jednoznaczny dominujący kierunek produkcji rolnej - w Ramlejach produkcja rolna opiera się zarówno o produkcję roślinną jak i zwierzęcą nastawioną przede wszystkim na własne potrzeby a w drugim rzędzie na sprzedaż.

Tab 6. Struktura wielkościowa gospodarstw rolnych w Ramlejach.

1.	Od 1 ha do 2ha	38
2.	2ha-5ha	68
3.	5ha - 10 ha	70
4.	10ha-20 ha	51
5.	20 ha – do 50 ha	0
6.	50 ha do 100 ha	0
7.	Od 0,0001 do 0,9999	0
	Razem	227

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Somonienie.

Według danych Urzędu Gminy Somonino w 2012 roku na terenie miejscowości Ramleje zarejestrowany był 1 podmiot gospodarczy w branży handlowo- usługowej. Była to wielkość znacznie niższa od notowanej średnio w skali całej gminy w odniesieniu do liczby mieszkańców co wskazuje na relatywnie niski poziom rozwoju tej dziedziny życia gospodarczego w Ramlejach.

V. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy stanu obecnego miejscowości Ramleje poniżej przedstawiono analizę SWOT przedstawiającą mocne strony (Strengths), słabe strony (Weaknesses), szanse (Opportunities), zagrożenia (Threats) pokazujące potencjał Ramlei i możliwości rozwoju tej miejscowości w najbliższej przyszłości.

Tab 8. Analiza SWOT dla miejscowości Ramleje.

Mocne strony	Słabe strony
▪ położenie w bezpośrednim Kaszubskiego Parku Krajobrazowego, ▪ położenie na terenie najatrakcyjniejszej części Pojezierza Kaszubskiego – Szwajcarii Kaszubskiej ▪ aktywność mieszkańców i chęć działania na rzecz rozwoju społeczności lokalnej, ▪ dobre wyposażenie w infrastrukturę wodociągową,	▪ słaba jakość gleb pod względem ich rolniczego wykorzystania, ▪ bardzo niski rozwój infrastruktury społecznej ▪ niska jakość życia mieszkańców, ▪ obniżona jakość wody z wodociągu gminnego, ▪ słaba jakość dróg, ▪ niski poziom rozwoju przedsiębiorczości, ▪ brak skanalizowania wsi, ▪ niski udział lasów w powierzchni wsi ▪ słabo zachowana tradycyjna struktura przestrzennej wsi, ▪ mało dogodne położenie komunikacyjne wsi, ▪ słabe połączenia komunikacyjne z regionem,
Szanse	Zagrożenia
▪ możliwość wykorzystania funduszy UE na rozwój infrastruktury, przedsiębiorczości, zasobów ludzkich,	▪ bezrobocie ukryte wśród mieszkańców zajmujących się rolnictwem, ▪ ubożenie społeczeństwa Ramlei, ▪ odpływ ludności na obszary o lepszych warunkach bytowych,

VI. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W OKRESIE CO NAJMNIEJ 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI, W KOLEJNOŚCI WYNIKAJĄCEJ Z PRZYJĘTYCH PRIORYTETÓW ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI Z PODANIEM SZACUNKOWYCH KOSZTÓW ICH REALIZACJI.

Odzwierciedleniem wniosków dotyczących stanu obecnego miejscowości Ramleje oraz perspektyw jej rozwoju na przyszłość jest pakiet projektów do realizacji zaplanowanych na lata 2012-2019. Przewidziane zadania pozwolą z jednej strony na wykorzystanie posiadanych walorów środowiskowych dla rozwoju społecznego i gospodarczego a jednocześnie przyczynią się do wyeliminowania lub ograniczenia obecnie zidentyfikowanych słabych stron oraz zagrożeń w rozwoju regionu.

Przedstawione poniżej zaplanowane projekty mają charakter przede wszystkim inwestycji infrastrukturalnych w zakresie infrastruktury społecznej i technicznej.

1. Budowa placu zabaw w Ramlejach.

Przedmiotem projektu jest uporządkowanie terenu gminnego i w ramach tego budowa placu zabaw dla najmłodszych. Tereny do zagospodarowania są doskonałym miejscem z przeznaczeniem na cele rekreacyjne dla najmłodszych. Projekt wychodzi w tym zakresie naprzeciw obecnemu bardzo słabemu dostępowi mieszkańców wsi do nawet podstawowej infrastruktury społecznej.

Urządzenie tego miejsca wpłynie pozytywnie na wizerunek miejscowości i jednocześnie przyczyni się do stworzenia oferty rekreacyjnej dla mieszkańców a tym samym przyczyni się poprawy jakości ich życia.

Wartość inwestycji: 70 000 zł

Termin realizacji: 2013 r.

2. Modernizacja dróg gminnych.

W ramach projektu wykonane zostaną prace modernizacyjne na odcinkach dróg wewnętrznych sołectwa Ramleje, łączących wieś z sąsiednimi terenami. Obecnie istniejąca infrastruktura drogowa jest w złym stanie i wymaga poniesienia odpowiednich nakładów inwestycyjnych w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu zarówno dla pojazdów mechanicznych jak i osób pieszych. Rezultatami realizacji projektu będą przede wszystkim:

- skrócenie czasu poruszania się po drogach,
- obniżenie liczby wypadków,
- zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego.

Wartość inwestycji: 150 000 zł

Termin realizacji: 2012 - 2018 r.

3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Ramlejach.

W ramach projektu przewidziano do realizacji budowę przydomowych oczyszczalni ścieków dla mieszkańców Ramlei. Zasadność realizacji projektu wynika w tym zakresie z braku sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miejscowości a tym samym problemu z odprowadzeniem i oczyszczeniem ścieków socjalno – bytowych. Efektami realizacji projektu będą w tym zakresie przede wszystkim:

- poprawa stanu środowiska naturalnego,
- poprawa jakości życia mieszkańców wsi.

Wartość inwestycji: 1 000 000 zł

Termin realizacji: 2013 - 2016 r.

4. Remont drogi transportu rolnego w Ramlejach.

Przedmiotem realizacji projektu będzie remont drogi transportu rolnego na terenie Ramlei łączącej miejscowość z terenami sąsiednimi. Inwestycja wychodzi w tym zakresie naprzeciw potrzebą dotyczącą poprawy jakości dróg gminnych w obrębie miejscowości. Efektem realizacji inwestycji będą w tym zakresie przede wszystkim rezultaty po stronie:

- poprawy dostępu mieszkańców do głównych ośrodków rozwoju w regionie: Somonina, Kartuz, Trójmiasta,
- poprawy jakości życia lokalnej społeczności,
- poprawy warunków do prowadzenia gospodarki rolnej na terenie wsi.

Wartość inwestycji: 200 000 zł

Termin realizacji: 2012 r.

Zbiorcze zestawienie planowanych inwestycji w miejscowości Ramleje przedstawia poniższa tabela:

Tab 9. Zestawienie planowanych inwestycji na lata 2012-2019

1	Budowa placu zabaw w Ramlejach	70 000
2	Modernizacja dróg gminnych	150 000
3	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Ramlejach	1 000 000
4	Remont drogi transportu rolnego w Ramlejach	200 000
	Łącznie	1 420 000

Tab 10. Źródła finansowania zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć

L.P.	Nazwa zadania	Koszt całkowity PLN	Wkład własny	Struktura finansowania		Finansowanie			
				Środki zewnętrzne		Własne		Środki zewnętrzne	
					Opis	PLN	%	PLN	%
1.	Budowa placu zabaw w Ramlejach	70 000	X	X	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013 – działanie „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”	52 500,00	75,00	17 500,00	25,00
2.	Modernizacja dróg gminnych	150 000	X	-	-	150 000	100,00	0,00	0,00
3.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Ramlejach	1 000 000	X	-	-	1 000 000	100,00	0,00	0,00
4	Remont drogi transportu rolnego w Ramlejach	200 000	X	-	-	200 000	100,00	0,00	0,00

Tab 11. Zestawienie zaplanowanych inwestycji wg terminu ich realizacji

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji
1	Budowa placu zabaw w Ramlejach	2013
2	Modernizacja dróg gminnych	2012-2018
3	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Ramlejach	2013-2016
4	Remont drogi transportu rolnego w Ramlejach	2012

Tab 12. Harmonogram Gantta dla planowanych przedsięwzięć

Lp.	Nazwa zadania	Rok							
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	Budowa placu zabaw w Ramlejach								
2	Modernizacja dróg gminnych								
3	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Ramlejach								
4	Remont drogi transportu rolnego w Ramlejach								

SPIS RYSUNKÓW

- Rys 1. Położenie administracyjne gminy Somonino w województwie.
Rys 2. Położenie Ramlei w regionie.
Rys 3. Struktura użytkowania gruntów w Ramlejach na tle całej gminy.
Rys 4. Struktura wieku ludności Ramlei na tle gminy Somonino w 2011 roku.
Rys. Układ przestrzenny Ramlei.

SPIS TABEL

- Tab 1. Charakterystyka demograficzna gminy Somonino na tle powiatu kartuskiego w 2010 roku.
Tab 2. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze Regon wg sektorów własnościowych w 2010 roku.
Tab 4. Struktura użytkowania gruntów w miejscowości Ramleje w ha w 2012 roku.
Tab 5. Struktura jakości gruntów według klas gleb w ha w Ramlejach.
Tab 6. Struktura wielkościowa gospodarstw rolnych w Ramlejach.
Tab 8. Analiza SWOT dla miejscowości Ramleje.
Tab 9. Zestawienie planowanych inwestycji na lata 2012-2019
Tab 10. Źródła finansowania zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć
Tab 11. Zestawienie zaplanowanych inwestycji wg terminu ich realizac
Tab 12. Harmonogram Gantta dla planowanych przedsięwzięć